

**Komisja do Spraw Petycji
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa**

L.dz. / 19.07 - 2022

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. z 2017 r. poz. 1123 ze zm.), Stowarzyszenie Inspektorów Pracy Rzeczypospolitej Polskiej (dalej SIPRP), działając w interesie publicznym, a także realizując jeden z celów statutowych, zwraca się niniejszym z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu znowelizowania **art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy**.

Uwzględniając porządek prawny po ratyfikowaniu i ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej umowy międzynarodowej, jaką jest Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81 dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu przyjęta w Genewie 11 lipca 1947, proponowane przez SIPRP zmiany mają na celu uproszczenie i ujednoczenie procedur kontroli poprzez zniesienie dodatkowych upoważnień do kontroli przedsiębiorców. W tym celu SIPRP postuluje:

- w art. 24 ww. ustawy skreślenie ust. 3-7.

Uzasadnienie

Podmiotowy zakres stosowania Konwencji Nr 81 MOP dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu, a także relacja ustawy o swobodzie działalności gospodarczej do ustawy o PIP oraz relacja ustawy Prawo przedsiębiorców do ustawy o PIP – stanowi jeden z głównych obszarów działalności naszego Stowarzyszenia. Od początku istnienia SIPRP na stronie internetowej www.siprp.pl zamieszczaliśmy liczne publikacje i stanowiska w tym zakresie – korespondujące ze stanowiskiem SIPRP. Dla przykładu wskazać można np.:

- stanowisko Rządu do prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (druk nr 2739) – pismo znak DSPA-140-23(4)/10 z dnia 29 kwietnia 2010 r. ;
- stanowisko Rządu do projektu ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (druk nr 3002) – DKRM-140-253(3)/14 z daty 6 marca 2015;
- odpowiedzi z dnia 15 czerwca 2011 oraz z dnia 12 października 2011 r. Pani Jolanty Fedak – Minister Pracy i Polityki Społecznej na interpelacje poselskie nr 22670 oraz 24347, wniesione przez Pana Stanisława Rydzonia Posła na Sejm (VI kadencji) - obie w sprawie podmiotowego zakresu stosowania Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu przyjętej w Genewie 11 lipca 1947 r.;
- odpowiedź z dnia 31 marca 2017 r. Pana Stanisława Szweda - Podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej na interpelację poselską nr 10792, wniesioną przez Pana Józefa Brynkusa Posła na Sejm (VIII kadencji), w sprawie podmiotowego zakresu stosowania Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu przyjętej w Genewie 11 lipca 1947 r.;
- odpowiedź z kwietnia 2017 r. Pana Mariusza Haładyja – Podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju na interpelację poselską nr 10793, wniesioną przez ww. Posła, w sprawie relacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (projektu z dnia 10.02.2017 r. ustawy – Prawo przedsiębiorców) do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy;
- odpowiedź z 29 listopada 2018 r. Pana Mariusza Haładyja – Podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju na interpelację poselską nr 27076, wniesioną przez ww. Posła, w sprawie relacji ustawy – Prawo przedsiębiorców do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

Z ww. stanowisk Rządu oraz opinii wskazanych wyżej ministrów jednoznacznie wynika, iż w Polsce przyjęto powszechne stosowanie kontroli i nadzoru inspekcji pracy. Zgodnie z przepisem art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy zakresem działania inspekcji pracy objęto wszystkich pracodawców – a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli legalności zatrudnienia także niebędących pracodawcami przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne na rzecz

których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy. W tym zakresie istotne jest upoważnienie zawarte w art. 26 Konwencji Nr 81 MOP, wskazujące, że w każdym przypadku, gdy nie ma pewności czy postanowienia Konwencji mają zastosowanie do jakiegoś zakładu, jego części, działu lub miejsca pracy, właściwa władza powinna rozstrzygnąć konkretny problem. Zagadnienie to zostało przez polskiego ustawodawcę rozstrzygnięte w ten sposób, że zakresem działania inspekcji pracy objęto wszystkich pracodawców, przesądzając tym samym, że postanowienia Konwencji Nr 81 MOP znajdują zastosowanie do tych wszystkich podmiotów, które podlegają polskiemu systemowi inspekcji pracy.

W aktualnym stanie prawnym postanowienia art. 24 ust 3-7 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy obligują inspektorów pracy - w przypadku, gdy kontrola ma dotyczyć przedsiębiorców - do okazania osobie reprezentującej podmiot kontrolowany, poza legitymacją służbową, także upoważnienia do kontroli. Obowiązek ten nałożono na inspektorów pracy z dniem 23 sierpnia 2004 r. Wcześniej kontrola wszystkich podmiotów odbywała się po okazaniu legitymacji służbowej. Jednocześnie ustawodawca *a contrario* uznał, że do kontroli pracodawców nieposiadających statusu przedsiębiorców wystarczającym jest okazanie przez inspektora pracy osobie reprezentującej taki podmiot wyłącznie legitymacji służbowej.

Podkreślić należy także, iż zgodnie z zapisem art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy o PIP, podmiot mający być objęty kontrolą wskazywany jest w planie pracy sporządzanym przez inspektora pracy, który to podlega uprzedniemu zatwierdzeniu przez właściwego okręgowego inspektora pracy. W myśl art. 19 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 ww. ustawy okręgowy inspektor pracy sprawuje nadzór nad działalnością inspektorów pracy i koordynuje ich działalność, a także dokonuje podziału zadań między inspektorów pracy z uwzględnieniem ich kwalifikacji zawodowych.

Nałożenie na organy PIP - inspektorów pracy obowiązku przedkładania upoważnień do kontroli jest nie tylko rozwiązaniem niestosowanym w żadnym z krajów Unii Europejskiej, ale zdecydowanie zbędnym – co wynika z postanowień art. 12 ust. 1 Konwencji nr 81 MOP, który zrównuje legitymację służbową inspektora pracy z pełnomocnictwem o jakim mowa w tym przepisie. Ponadto - co istotne - już z samej dyspozycji przepisu art. 24 ust. 2 ustawy o PIP wynika wprost, że legitymacja służbowa inspektora pracy potwierdza jego tożsamość i uprawnienia, co oznacza, że sam ustawodawca nie wprowadził w tej materii żadnych ograniczeń. Powyższe wskazuje więc na bezprzedmiotowość regulacji określonej aktualnie obowiązującym przepisem art. 24 ust. 3-7 ustawy o PIP.

Wskazać należy przy tym, że od kilkunastu lat zarówno Główny Inspektor Pracy, jak i Rada Ochrony Pracy przy Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej, a także niektórzy spośród parlamentarzystów, przy okazji przedstawiania sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Pracy, wielokrotnie apelowali do Sejmu RP o zniesienie tego obowiązku w odniesieniu do inspektorów pracy - zwracając uwagę m.in. na wysokie koszty z tym związane oraz zasadność uproszczenia procedur związanych z podjęciem i realizacją procesu kontrolnego.

W opinii Stowarzyszenia Inspektorów Pracy Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzenie powyższych zmian usprawni oraz w części odbiurokratyzuje proces kontrolny i uelastyczni pracę inspektorów pracy, co powinno także pozytywnie wpłynąć na realizację zadań nałożonych na Państwową Inspekcję Pracy.

Korespondencję w zakresie związanym z niniejszą petycją prosimy przysyłać wyłącznie drogą elektroniczną na adres mailowy zarzad@siprp.pl oraz siprp@onet.pl.

Niniejszym wyrażamy zgodę, o jakiej mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o Petycjach - na odwzorowanie cyfrowe niniejszej petycji na stronie internetowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ujawnienie danych podmiotu wnoszącego petycję.

Kraków, dnia 19 lipca 2022 r.

w imieniu Zarządu Głównego SIPRP

PREZES

Leszek Rymarowicz

do wiadomości

Główny Inspektor Pracy

Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP